

Confecțiunile la Râșnov

Vor fi în curând 15 ani de atunci. - Era în vara anului 1917, în timpul luptelor de la Râșnov. - Măcarșii se hotărâse să împrăvescă ocazia cu noi, rugând frontul în porțiunea, care era apărată de armatele rusești, între masți și mureș, adică între armata I-a rusească și armata I-a română, să ocupe și restul din teritoriul Moldovei în care se retrăsese ceea ce mai rămăsese din Săvârșărețului, din Neamțu, din Măndreș și din bășceștii ~~naționali~~.

Alas! ^{cauza} înălțarea porțiunii a frontului, cu centrul era în dreptul Râșnovului, nu numai pentru că pe acolo ^{putea} intră direct în lăcaș Moldovei, încercând și de o parte și de alta cealaltă cele două armate românești, dar mai cu seamă pentru că cea porțiune de front era ocupată de armata rusească, care intrase deja în descompunerea sau înfrângerea elementelor revoluționare, și nu mai era în stare să reziste unei presiuni mai puternice.

Atacurile au început pe la mijlocul lui Iulie și efectele acțiunilor s'au vădit a fi foarte bune, căci rușii au apuncea de cât o rezistență slabă. - Dar pe măsură ce se ducea, erau înlocuiți din când în când de diviziile rusești ale armatei I-a, care ocupau frontul în partea Sibiului din dreptul Râșnovului, și care în regiunea aceea, erau înălțate, erau la rândul lor înlocuite de ruși.

Situația diviziilor rusești rămase când se căuă în mare măsură era foarte grea datorită lipsei încredinței, sau cel puțin corijinate pe unul din flancuri, de la care se aștepta, rămânând neapăsate de noi retragerea acestora. - Și numai cu pierdări foarte mari, făcând numai de vitejie și fără săvârșă de o rezistență numai pomenită și la început și la sfârșit, au reușit să mențină frontul.

De abia pe la sfârșitul lui Iulie au fost înlocuiți rușii pe toată porțiunea aceea a frontului cu trupele Armatei I-a române. - Rămăseam numai pe poziții, pe cei pe care, că-
te-va

datele de artilerie grea rusească.-

În partea centrală a acestei porțiuni, frontul era ocupat de Divizia a 13-a, care s-a lăsat surprinsă după luptele de acolo; divizia de fer. - Artileria atârșe a ei o forță Reg. 50 de artilerie, care se afla în dreptul gării Mărășești cu artileria dreaptă a Diviziei a 9-a, comandată de Ing. 9 Vânători. - În dreptul Reg. 50, adică în sensul diviziei, era Reg. 51, în la dreapta acestuia, adică la artileria dreaptă a diviziei, era Reg. 52.-

Trupele Diviziei au intrat în țară de curtea ajuns pe pozițiile.

Trecuți câțiva zile de lupte.- Lupta crâncenă și răzătoare, lupte de aceluși, în care nu s-a câștigat, în care ori doborâți ori ești doborât, în care nu s-a bucurat de pământ neutrită de sânge, în care nici ^{nu s-a câștigat} ~~nu s-a câștigat~~ nu pot face un pas înainte fără să treacă peste mormane de leșuri de vitejă facinorosi. - Și de-ași unora și de ai altora, în care lupte au om cu om, ai noștri cu noștri.-

Pina de 3 August ¹⁹¹⁶ lăsa liniștită, de cât vreme rămase în urmă.-

~~Amplasarea~~ ^{Amplasarea} normanelor de război, care funcționau odată Mărășeștii, mai cădeau obuzete și granatoarele, de păreau a fi copleșiți din urmă zvăcniri de ciudă pe albul câmpului pentru că-și cădușea numele unei mari bătălii.-

Nu apăsese încă bine să aplice marea și să înainte voră răzărât un nor negru și negru, care venea val-vârtej, înălțându-se zăcea lăptosă, de se părea că va înghiți și pământul.- În câteva clipe se răzărâcă mormane cu noaptea și oamă cu cel din-tăi trăsnet începură să labne de odată toate înălțările și scândouă taberale, de la miază până-n creștetul creștetilor.-

Să se fi ^{deosebit} ~~deosebit~~ ^{deosebit} ~~deosebit~~ să nu se scosească de furtună pentru a stăea prin surprindere, sau vor fi răzărât și unii și alții că furtună de răzărât decer trăsnet să-și vido desnoșcălatul o așa răzărât lăptosă?

Cleocția văzduhului și se cutremura pământul.-

Am văzut atunci la răsărit că asaltău la o parte ^{cu o parte} ~~cu o parte~~ care înțecoa cu mult de marginile forțelor, care erau înțecoa față, la o luptă între toate aneșțiile a două noștri doborâte de noștrile țicoului și ale soțului.- În văzduh deosebit ^{deosebit} ~~deosebit~~

se luptau par-că sufletele noastre străduşilor neputri; ispuş-
nice lăută elipă toată energia neomului acumula de veacuri
şi de veacuri.-

La lumina fulgurelor aprinde se înălţau de vedea
caldaşi negari, neamintiţi în cerşee, gata de izgoni, spă-
caşi înalţate cu ochii ^{înălţate} spre negura, solud, parcă, se
scurbă înăuntrul, negura şi lumii, spre a afla ce se petre-
ce ^{în lume} ~~în lume~~, în toate loc, toate aşteptări de tot.-

Fulgurele erau gata să se înălţare, dar ei
nici unul clipit din ochi.-

En aşteptă vântului a focă cuprins de vânt de apă
fugind de curbură, iar în scurt stăruie înălţate; dar
ei ^{în lume} ~~în lume~~ n'au simţit.-

Obuzii treceau de jur împrejur, sălău pe unii,
cercău pe alţii; dar ei nici nu s'au clădit.-

Vigelia stăruie cu toată străduşia obişnuită era
gata să se deslăşăiească dintr-o clipă înălţate o ştiin-
ţină din mătăs prin care ^{înălţate} ~~înălţate~~ neamului era cuprins,
plutia, ~~parcă~~ ^{parcă} ~~parcă~~ ^{parcă} de mătăs ^{înălţate} ~~înălţate~~ trecea spre de jos
vânto cupetele lor; dar ei nici de un fir nu s'au entru-
rat.-

Erău totuşi canoni? Dar dar avsesu sufletele de uriaş
dar erau înălţate din acele elipe de înălţate; în care omul
trece de marginile puterilor omeneşti, în una din acele cli-
pe de acint în care se înălţă fie-căruia se înălţă peste în-
ălţate vorbirilor şi se face una cu sufletul, care al neam-
ului, în una din acele clipe de extaz, în care omul se deslăşăie
de de colo ce-l aşteptă spre păzant şi se apropie de înălţate.

Câtă vreme să fi clipit vigelia? sau din vâz-
duri şi ese de pe păzant? Şiă vor fi, poate, două ^{în lume} ~~în lume~~
din cei ce au fost înălţate. Ceance ştiu înălţate, e că înăl-
duri ai înălţate înălţate, cu vânt înălţate.

Trăsnitele de sus şi cele de jos se opriau în ace-
ste clipi, ca la cine ştie ce comandă înălţate; iar pe-
aşa înălţate, dela ştiinţă şi până în vânt, se înălţate
înălţate; o linişte cu atât mai înălţate înălţate şi mai surprin-
gătoare, cu cât era după vântului o vânt de înălţate şi după
înălţate a vânt de înălţate.

Scindrișit se trezirea sa din via; avea pozele mirajului să
 ne găsească pe pământ în tranșee, cu opu până la înălț, uzi până la
 sfârșit; se făceau veducrișii unul la altul să să se demobilizează.

Pe vorbea însă nimeni; fiecare pășea în suflăt un orșm
 săi din mărășia alipelor prin care trecuse, și se simțea mai re-
 țelișii.

De a doua zi au reînceput luptele. Trupele noastre nu
 mai știau ce e câștig; luptau alina și lucrul peștesc sădind tranșee
 și ~~trupele de sămă~~ peștesc și se înșării acolo unde să dăsesu
 lupta când l-a apasat înnumășionul, și sășitea mola să să fideșite
 sau în urma tranșeelelor pe care le construie de dășionșii. Bășionșii
 soldașii erau sășit de sășionșii înșit sășionșii la odășion de înșit
 lor cu trecășii ~~oșă~~ ^{de sășionșii și sășionșii} în urma sășionșii
 de 6 August 1917, când batalionul I al Regimentului 50, care fusese
 mai înșionșii, prășionșii ordinar, se a înșionșii pozișion
 unșii alșion unșii și se retrage în urma 4 kilometri înșionșii
 frontășion, apoi a fideșion rezerva divișionului 15-a și cu acest pri-
 șion a se reface.

În cursul nopșion de 6 spre 6 batalionul și a pășionșii
 pozișion și se a retras la satul unșii batalionului lui unșii, unde l'
 a apasat scrișii sășion de 6 August. Dășionșii bășionșii erau să se a
 vanșii vrușion să se mai sășionșionșii, să se mai sășionșii și mai să
 șionșii să mai dășionșii, sășionșii uitășion să se șionșii. În șionșii sășionșii
 6 August fusese alșionșii de dășionșii pentru lășionșii sășionșii. Arti-
 laria lui a dășionșii dășionșii de dășionșii ționșii pe șionșii frontășion; bato-
 riile acestea începășion în cursul a sășionșii, bato-șionșii se
 înșionșii din unșii să unșii; e bato-șionșii ^{șionșii} artășionșii greșion, înșionșii
 lășion la șionșii șionșii în care se aflășion, șionșii vășionșii de
 sășionșii sășionșii la sășionșii lășionșii, sășionșii unșii din șionșii șionșii
 pe șionșii unșii la care se stabilășion șionșii de șionșii să șionșii
 batalionășion.

Un șionșii sășionșii sășionșii să se la șionșii 6 a înșionșii șionșii
 înșionșii șionșii pe frontășion a trei divișionșii șionșii, înșionșii
 șionșii a fost înșionșii mai pășionșii la unșii, șionșii de sășionșii e
 15-a, și în șionșii șionșii regimentului 51, care era în șionșii
 divișionșii, și a fost sășionșii de pășionșii șionșii regimentul 51 a fost
 în care șionșii dășionșii, șionșii înșionșii au fost sășionșii.

Comandantul unei companii de mărșăzătoare, răpătată ignoranță, a fost găsit omorât în gârșoș, împănătat pe o rășchieră, a murit pe oâni trăgea și singur, după ce căzuse toți oamenii lui.-

Rezervele de regimente și de brigăzi, care au avut succes, se țese și ele în vâltoarea năvălitoare a atacului doborâtor. Regimentele 23 și 27, cea dintâi la stânga, iar al doilea la dreapta regimentului 23, și-au menținut poziția cu minuni de vitejie, dar cu pierderi foarte mari; doar arripile lor deosebite regimentul 23 au fost respinse și silit să se retrângă.-

De peste lung de timp prin distrugerea regimentului și înainta o coloană puternică de boverezii. Era ajunsă până săpânșica pe poziția de din dosul vâii de la Lăpșoș, și la Nord-Vest de Sărăgești, pe care ne silită părăsirea noastră de la Măscara, pentru ca Sărăgeștii să cadă, iar pozițiile noastre de dincolo de Sereș să fie înșesarea, și cine știe ce ar fi rezultatul.-

Ușă din alinați lui Sereș va și-lucea năvăle din toate părțile.- Amiaza doar bombardamentul mai era de câțiva obiecte; vedeam o neagură de fum de-a lungul frontului, vedeam mai că și unele scurte; dar năvăleam grijă; și-lucea doar înaintea noastră și regimentele din linia I-a, și rezervele de regimente și rezervele de brigăzi.-

Pe la ora 10 prima împănătoare încă ordinară de boverezii, iar aceluși puțin în mare primă nouă ordinară, din care se înțelega gravitatea și pierderea.- De trecut încă primăria năvăleam de unde nu vedeam nimic, decât doar explicația năvăleam de jos înșesajul ^(vârșă) năvăleam prin zona localității de lângă; adică primăria corda de focuri de artilerie puțin care după vâle văle să apara înșesarea înșesarea lui de rezervele pe care le-am mai și avut.-

Ușăci după ce au trecut prin vâleamă înșesă de focurile de artilerie, și se călău la năvăleam poziției, au putut vedea ce se petrecea ^(vârșă) - o năvăle de noi înaintea noastră o coloană puternică înșesă în vâleamă, vâleamă de străgători, pe un front de peste un kilometru, și noi noi erau un biet detașament

într-o masă se retrăgea către munturile și vălurile care în
insistență înceau să-și ardeau unul după altul și răcoarea năsea la
retrăgare, împănându-se de unul în altul și în aerul răcoare. Cel
cărui din noi, în ciobărie, și care mai avea în viață, mi-
ziva zgomotul luptei îndepărându-se din noi și de mai rău,
și în carter pe cârmaci începând de vorbi și de rânji, și
într-o după zgomotul înfărmărilor al luptei, o linie de apă ră-
gise întreruptă care ^{și călăie în canal} pe în calea de ^{fenelă răcoare} ~~în~~ ~~în~~ ~~în~~; iar du-
că cloacă înăbrăreați numai vedea răpădându-se de cât pe
la pe cele o pucăbe de tranșare, care duceau linie și
vre-au rănit pe țară.

Și trecu mult timp și a avut loc ultima luptă a
luptei; dar numai văzând că o silă să se retragă, a venit
artilheriei lui prin rachete brăzdate, cloacă de luptă, care
să ne împedese de a-i răni; așa că cloacă bălăie și în-
cerca din nou a cloacă, de cât de cât de apă și de apă
care cădea de la o lăptă; dar nu a avut nici rezultat de
cât să răniască cloacă și să răniască cloacă
răniți, și în batalionul încease de zona batalionului și un
răniat de aproape de răni, nu s'a opri decât dincolo
mult de linia de la care acosta plecase de răni.
Bătălie era câștigată, iar răniții erau răniți și că
dăruia Moldova; și salvați definitiv, răni răniți și răni
început de atunși o nouă luptă, dar ceea ce trebu-
ia să le deschidă porțile spre țară și care se împănăse
cât de cât pe țară dăruia.

N. M. P.